

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoPom/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203492
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6621203492.1

Uznesenie

H. súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: M. J. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. X., t. č. u matky, dieťa matky: Z. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. X., t. č. XXX XX X., S. č. XX, a otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 22PPOm/1/2021-12 zo dňa 26. 08. 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd m e n í uznesenie okresného súdu tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým d o č a s n e o d n í m a maloleté dieťa M. J. G., nar. XX. XX. XXXX z osobnej starostlivosti matky a opakovane u k l a d á maloletému dieťaťu výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa v Centre pre deti a rodiny V. N., U. XXX/XX, najdlhšie na šesť mesiacov od umiestnenia maloletého dieťaťa v zariadení.

II. Matke Z. G., nar. XX. XX. XXXX odvolací súd u k l a d á povinnosť spolupracovať so zariadením Centrom pre deti a rodiny V. N., U. XXX/XX, s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas trvania výchovného opatrenia.

III. Odvolací súd u k l a d á povinnosť Centru pre deti a rodiny V. N., U. XXX/XX, aby prevzal maloletú M. J. G., narodenú XX. XX. XXXX na adrese matky XXX XX X., S. č. XX, za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „ÚPSVaR“) na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Navrhovaným neodkladným opatrením ÚPSVaR žiadal o opakované uloženie výchovného opatrenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletej a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej v Centre pre deti a rodiny V. N., najdlhšie na šesť mesiacov od 26. 08. 2021.

3. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v prvom rade konštatoval, že o tomto neodkladnom opatrení bolo potrebné rozhodnúť v skrátenej lehote a bez náležitého dokazovania. Zistil, že vo veci starostlivosti súdu o maloletú sa vedie konanie na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 6P/50/2021, v ktorom bude potrebné rozhodnúť po dôkladnom preverení všetkých skutočností. Zo skutočností, ktoré boli okresnému súdu doposiaľ známe, mal predovšetkým osvedčené, že matka má záujem sa starať o maloletú. V konaní tak nebolo podľa okresného súdu preukázané, že by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti alebo že by jej život, zdravie, prípadne priaznivý vývoj bol vážne ohrozený alebo narušený. Okresný súd preto dospel k právnemu záveru, že v tomto konaní nie sú splnené podmienky na vydanie

neodkladného opatrenia vo veci ochrany maloletej v zmysle ust. § 365 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a preto návrh ÚPSVaR zamietol.

4. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie ÚPSVaR. V obsahu svojho odvolania poukázal na uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/7/2021-16 zo dňa 19. 02. 2021, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti matky a nariadil maloletej výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej v Centre pre deti a rodiny V. N., najdlhšie na šesť mesiacov od 26. 02. 2021. Podľa ÚPSVaR aj po uplynutí tejto šesť mesačnej lehoty naďalej pretrvávajú dôvody na opakované uloženie výchovného opatrenia, pretože matka maloletej naďalej nie je schopná zabezpečiť maloletej primeranú starostlivosť. Zdravie a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej preto považoval naďalej za vážne ohrozený. Navyše uviedol, že matka bola nútená často meniť svoje bývanie. ÚPSVaR vykonal sociálne šetrenie v domácnosti matky na adrese K. O. č. XX a zistil, že bývala v podnájme v jednej miestnosti so štyrmi maloletými deťmi, ktoré má v opatere, pričom v tej istej miestnosti bývala aj ďalšia matka s ďalšími štyrmi maloletými deťmi. Keď dňa 03. 09. 2021 ÚPSVaR znova vykonal sociálne šetrenie v domácnosti matky, zistil, že matka s maloletými deťmi už býva na inej adrese v X. na S. ulici č. XX, a to tiež v podnájme, kde rodina bývala na slabej sociálnej úrovni a opäť bez vhodného zariadenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ÚPSVaR žiadal, aby odvolací súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) včas podané odvolanie ÚPSVaR v napadnutom rozsahu prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti preskúmal v zmysle § 65 a 66 CMP a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 68 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP, uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP veta prvá, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 365 ods. 1 CMP ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

15. Podľa § 365 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 365 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Podľa § 365 ods. 4 CMP v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

18. Podľa § 365 ods. 5 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

19. Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúce z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

21. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

22. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

23. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese, ktoré nemá charakter konečného rozhodnutia a ktorého účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Možno ho nariadiť len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konania podľa CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. V prípade maloletých detí nepostačuje, aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Pokiaľ ide o výklad pojmu osvedčovanie, tak uvedený pojem na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie.

24. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym posúdením veci okresným súdom a ani s jeho rozhodnutím. Maloleté dieťa, o ktorom sa vo veci starostlivosti súdu koná, nie je v čase rozhodovania vo veku

ani jedného roka života. Prvé neodkladné opatrenie okresného súdu bolo nariadené z dôvodu, že starostlivosť matky o maloletú malo kolísavú tendenciu, rodina žila v sociálne slabých podmienkach a úroveň opatery matky o maloletú sa znižovala. Matka nemala zásoby potravín ani financie. Počas starostlivosti matky maloletá musela byť hospitalizovaná, pretože pravdepodobne prekonala otravu železom a bol ohrozený jej život a zdravie. Účel neodkladného opatrenia, resp. výchovného opatrenia sa čiastočne naplnil, keďže na prostredie Centra pre deti a rodiny V. N. sa adaptovala pomerne rýchlo a zdravotný stav maloletej sa stabilizoval. Počas tohto obdobia ÚPSVaR vykonal sociálne šetrenie v domácnosti matky na uvedenej adrese, kde bolo však zistené, že matka býva v lokalite, kde nemá vytvorené vhodné bytové podmienky na to, aby bola maloletá uvoľnená na pobyt do jej domácnosti.

25. Vzhľadom na to, že obdobie šiestich mesiacov uloženého výchovného opatrenia malo skončiť ku dňu 26. 08.2021 a maloletá musela byť vrátená do osobnej starostlivosti matky, ÚPSVaR považoval za nevyhnutné podať návrh na uloženie opakovaného výchovného opatrenia podľa ust. § 37 ods. 8 Zákona o rodine. Z návrhu ÚPSVaR je zrejmé, že pomery na strane matky sa nezlepšili, keďže matka maloletej ani v súčasnosti nevie zabezpečiť stabilné miesto na bývanie, ktoré by spĺňalo vhodné požiadavky na zdravý vývin maloletej. Z opakovaného šetrenia vykonaného ÚPSVaR vyplýva, že matka svoje bývanie často mení, pričom zakaždým bola zistená nízka sociálna úroveň bývania, bez vhodného zariadenia. Okrem maloletej má matka v osobnej starostlivosti aj ďalšie tri maloleté deti a momentálne je znovu tehotná. ÚPSVaR X. v spolupráci s Centrom pre deti a rodiny V. N. je navyše názoru, že matka postupne stratila záujem o svoje maloleté dieťa.

26. Vzhľadom na vyššie uvedenú právnu úpravu súd nariadil neodkladné opatrenie v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a uložil Centru pre deti a rodiny V. N. povinnosť, aby za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec prevzalo maloletú na adrese u matky. V aktuálnom domácom prostredí matky by bol život, zdravie a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej vážne ohrozený. Je preto naďalej v záujme maloletej, aby jej bola zabezpečená úprava rodinných a sociálnych pomerov a odborná pomoc v Centre pre deti a rodiny V. N.. Toto výchovné opatrenie sa ukladá najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletej v zariadení.

27. Súd taktiež uložil matke výchovné opatrenie, a to povinnosť po dobu trvania výchovného opatrenia nariadeného týmto neodkladným opatrením spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny V. N. ako aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, za účelom najlepšieho naplnenia účelu výchovného opatrenia. Okresný súd bude počas trvania nariadeného výchovného opatrenia pravidelne hodnotiť jeho účinnosť. Súd zruší výchovné opatrenie, ak sa preukáže, že splnilo svoj účel.

28. Odvolací súd sa vzhľadom na vyššie uvedené závery stotožnil s návrhom ÚPSVaR a nariadil toto neodkladné opatrenie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).